

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205567
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120205567.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXX XX V., právne zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Riedlom, so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o, Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie 1.500 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. 16Csp/88/2020-34 zo dňa 29.09.2020 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.500 eur všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou súdu doručenou 15.05.2020 domáhal zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia 1.500 eur nakoľko na Okresnom súde Prešov v konaní vedenom pod sp.zn. 16Csp/2/2017 bol úspešný so svojim nárokom o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.347,58 eura s príslušenstvom. Musel sa v konaní voči žalovanému brániť podaním žaloby a zadostučinenie má naplniť požiadavku účinného sankčného odrádzajúceho prostriedku ochrany.

Súd konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Mal za to, že absentuje dôvod a výška žiadaného zadostučinenia. Primerané finančné zadostučinenie by nemalo slúžiť na duplicitné uplatnenie práva. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie žalobou uplatnený nárok v plnom rozsahu za dôvodný. Okresný súd Prešov rozsudkom v konaní vedenom pod sp.zn. 16Csp/2/2017 dňa 23.11.2017 rozhodol o tom, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie 3.347,58 eura. V tomto konaní došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky, a teda k strate finančných prostriedkov. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby na súd s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške ako ujma, ktorá hrozila. Priznal sumu ani nie 50 % z už právoplatne priznaného bezdôvodného obohatenia.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1-3, 5, na ustanovenie § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

2. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. Mal za to, že v konaní neboli splnené podmienky, ktoré sú zákonom vyžadované pre priznanie finančného zadosťučinenia. Podľa žalovaného predpokladom toho, aby súd mohol priznať primerané finančné zadosťučinenie je to, že spotrebiteľove práva sú porušené a sám vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 16Csp/2/2017 bolo výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností. Podľa žalovaného žalobca v žalobe neuviedol akým spôsobom mal žalovaný jeho práva alebo povinnosti ako spotrebiteľa poškodiť. Obmedzil sa len na konštatovanie, že bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá nemá zákonné náležitosti, čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by mali za následok poškodenie spotrebiteľa nakoľko pre spotrebiteľa by z toho vyplynula len výhoda, že poskytnutý úver je pre neho bezúročný a bez poplatkov. V danom prípade žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získal výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadosťučinenie, ide o nesprávny výklad a aplikáciu právnej normy. Pri priznaní primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úveru stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Tento samotný dôvod vyvracia splnenie hypotézy právnej normy uvedenej v ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Podľa žalovaného žalobcovi v danom prípade ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, z celého zmluvného vzťahu sa snaží vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody. Žiadal preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalovanému priznal náhradu trov konania; žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok vrátane konania, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o existencii dôvodu pre zrušenie napadnutého rozsudku a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 3 ods. 5 veta tretia Zákona č. 250/2007 Z.z o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné brať zreteľ na aspekty materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov, napríklad náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, keďže dôsledkom zaplatenia zadosťučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Táto sankčná stránka u finančného zadosťučinenia má len vedľajší dôsledok, nakoľko na účely represie slúžia iné odvetvia práva, administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. Ako uviedol Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, t.j. v čase zhody medzi českou a slovenskou civilnou úpravou v Občianskom zákonníku, inštitút tzv. punitive alebo exemplary damages (t.j. náhrady škody plniacej represívnu funkciu - voľný preklad odvolacieho súdu) nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve oporu. Tento typ náhrady je typický pre angloamerický typ právnej kultúry (common law), český a slovenský právny systém je však iným, je kontinentálnym systémom.

6. Súd prvej inštancie priznané zadosťučinenie kvantifikoval sumou 1.500 eur s konštatovaním, že ho považuje za primerané. Ako k tejto „primeranosti“ dospel, na základe akých kvalifikačných kritérií zistiteľné nie je. Posudzovanie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení, pri rozhodovaní o výške nároku musí súd uviesť a zdôvodniť všetky okolnosti, ktoré ho viedli k záveru o splnení podmienok pre určenie výšky nároku, je potrebné uviesť všetky relevantné úvahy, ktorými bol pri kvantifikácii nároku vedený. Povinnosťou súdu je zohľadniť výsledky vykonaného dokazovania, všetko čo v konaní vyšlo najavo vrátane toho čo k uplatnenému nároku uviedli strany sporu. Všetky tieto

predpoklady musí súd v rámci úvahy o výške nároku posúdiť kvalitatívne a kvantitatívne, a to aj z hľadísk ich významu pre rozhodnutie, ku ktorému dospel.

7. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva, že by sa týmito zásadami riadil. Na pojednávanie, ktoré na prejednanie veci nariadil na deň 29.09.2020 žalobcu nepredvolal, čo nie je v rozpore s ust. § 178 ods. 1 CSP nakoľko žalobca bol právne zastúpený. Samotný proces prejednanie sporu bol tým však ochudobnený o bezprostredné posúdenie úvah samotného žalobcu v zmysle identifikácie čiastky, ktorú mal za primeranú vo vzťahu k žiadanému zadosťučineniu. Žalovaný pritom už vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 1.500 eur. Z rozsudku nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie týmto argumentom žalovaného zaoberal. Súd prvej inštancie sumu 1.500 eur, tak ako bola žalobou uplatnená, mal za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. V čom má táto súdom prvej inštancie konštatovaná intenzita spočívať zrejme nie je, z čoho vyplýva, že predpoklady kvantifikácie sumy priznaného finančného zadosťučinenia ani v náznaku nie sú ozrejmené, čím je rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia nepreskúmateľné. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa stranám sporu bráni v možnosti uplatňovať svoje práva a oprávnené záujmy. V sporovom konaní musí pritom súd poskytovať materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov. Vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je v rozpore so zásadou spravodlivého súdneho procesu (článok 46 Ústavy Slovenskej republiky). Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie tým zaťažil vadou, pre ktorú bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

8. V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobou opätovne prejedná. Bude vychádzať zo skutočnosti, že čo sa týka základu žalobou uplatneného nároku, tento žalobou preukázaný bol, nakoľko podaniu žaloby o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia predchádzalo konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 16Csp/2/2017, v ktorom bol žalobca úspešný so svojím nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia keďže v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia bolo zistené porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa nakoľko zmluva, ktorá bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená neobsahovala zákonom vyžadované náležitosti. Súd však opätovne posúdi a vyhodnotí tie skutočnosti, ktoré sú relevantné vo vzťahu k výške finančného zadosťučinenia, ktorá by mala byť priznaná ako suma zodpovedajúca zásade primeranosti v individuálnych skutkových okolnostiach. Vyhodnotí námietky žalovaného prezentované vo vyjadrení k žalobe, zopakované aj v odvolaní v tom zmysle či majú alebo nie nejaký význam vo vzťahu k primeranosti finančného zadosťučinenia. Primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk, ktoré vyšli v konaní najavo.

9. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

10. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov konania vrátane nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.